

Vidéki nők napja

2013. szeptember 7.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Szeretettel köszöntöm Önöket a Vidékfejlesztési Minisztérium és a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat nevében. Mindig örömmel veszek részt olyan rendezvényeken, amelyek a vidéki nők életére, a társadalomban betöltött nélkülözhetetlen szerepére irányítják a figyelmet.

Minden alkalmat meg kell ragadnunk annak érdekében, hogy segítsünk problémáik megoldásában, mivel érdekérvényesítő képességük nincs arányban létszámukkal és társadalmi jelentőségükkel.

Ezért tartom nagyon jó kezdeményezésnek a mai rendezvényt, amelynek egyik fő támogatója a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat.

A munkavállaló vidéki nőkre hármas kötelezettség hárul. A napi munka után még ellátják a háztartással kapcsolatos feladatokat, főznek, mosnak, takarítanak, bevásárolnak, hazahozzák a gyerekeket az óvodából, iskolából, beteget ápolnak, gondozzák az időseket, valamint ha a család gazdasággal is rendelkezik – és a falvakban ez általában így van –, kiveszik a részüket a mezőgazdasági munkákból is.

Egy kimutatás szerint ráadásul a hagyományosabb életformához ragaszkodó vidéki lakosság idejéből nagyobb hányadot kötnek le a háztartási teendők is: egy falusi nő több mint 40 százalékkal fordít több időt ezekre, mint egy fővárosban élő.

Nem könnyebb a helyzetük azoknak sem, akik nem állnak munkaviszonyban, mivel a saját kereset hiánya könnyen anyagi függéshez, elszigetelődéshez vezethet. Öregkorba lépve az ebből adódó feszültségek és problémák még tovább mélyülnek, hiszen szolgálati és biztosítási idő hiányában vagy nem lesz, vagy nagyon alacsony lesz a nyugdíjuk. Ez még tovább fokozza a kiszolgáltatottságukat, amely idősebb korban általában romló egészségi állapottal és magánnyal társul.

A tárgyban készült tanulmányok szerint minél kisebb egy település, annál alacsonyabb a nők foglalkoztatottságának a mértéke. Ez egyrészt a nők alacsonyabb képzettségére vezethető vissza, de szerepet játszik benne többek között az elégtelen és drága tömegközlekedés és a megfelelő intézményi háttér, az óvoda, iskola stb. hiánya is.

Törekednünk kell tehát arra, hogy a vidéken élők is megfizethető, magas minőségű szolgáltatásokat érhessenek el, és harcolnunk kell a hátrányos megkülönböztetés ellen. A legfontosabb kérdés, hogy hogyan tudjuk mozgósítani a helyi erőforrásokat az esélyegyenlőség megteremtése érdekében.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A kormány a hátrányos helyzetű társadalmi leszakadó rétegek, térségek felzárkóztatásában meghatározó szerepet szán a foglalkoztatás bővítésének. A munkahelyteremtés jelentősen hozzájárulhat a munkaerőpiacon fennálló nemek közötti egyenlőtlenség csökkentéséhez. A női munkavállalás erősíti a nők méltóságát, hozzájárul ahhoz, hogy szabadon hozzák meg döntéseiket és szabadon alakítsák életüket.

Az elmúlt időszakban a maga eszközeivel a vidékfejlesztési tárca is megpróbált hozzájárulni a hátrányos megkülönböztetések csökkentéséhez, az esélyegyenlőség megteremtéséhez.

A minisztérium által irányított Darányi Ignác-terv pályázatain nagyobb eséllyel indultak azok a pályázók, akik a munkaerőpiacon hátrányban vannak, így a nők, a romák és a csökkent munkaképességűek. Pluszpontot kaptak azok, akik hátrányos helyzetű térségből pályáztak, és több pont járt a munkahelyteremtő beruházásoknak is.

A VM egyik jelentős programja volt az Integrált Közösségi és Szolgáltató Terek kialakítását segítő pályázat. Ezekben a modern közösségi házakban a vidéki lakosok az életminőségüket javító szolgáltatásokhoz férhetnek hozzá. A tárca kiemelt projektje a háztáji gazdálkodást népszerűsítése is.

A következő programozási időszakban a vidékfejlesztés egyik hangsúlyos eleme lesz a szegénység elleni küzdelem. Míg Nyugat-Európában a szegénység inkább a városokhoz kötődik, a keleti blokkban inkább a vidékhez, ezért ennek megfelelően kell alakítani a programokat. A jövőben nagyobb hangsúlyt kapnak majd a közösségvezérelt helyi fejlesztések, amelyek az összetett problémák megoldásának jó eszközei. Egyúttal elengedhetetlen, hogy a helyi közösségekben az önkormányzatok mellett a civilek és a vállalkozók is nagyobb súllyal legyenek jelen.

Fontos szempont a vidék megtartó erejének erősítése, amely többek között szintén a munkalehetőségek bővítésével, a foglalkoztatottság emelésével, a megélhetés biztosításával érhető el. Újabb lépéseket tervez a kormány a kisgyermekek elhelyezésére szolgáló intézményrendszer bővítése érdekében is. Emellett lesznek még további fontos, részben adóügyi, részben munkaügyi lépések, amelyek kidolgozása és megvitatása jelenleg is folyamatban van.

A kormány támogat minden olyan kezdeményezést, amely azt tudatosítja az emberekben, hogy maguk is sokat tehetnek a helyi gazdaság fellendítéséért.

A Központi Statisztikai Hivatal legfrissebb munkaerő-piaci kimutatása szerint hazánkban az elmúlt négy évben látványosan, mintegy 15,2 százalékkal emelkedett a mezőgazdaságban dolgozók száma. Míg 2009 elején mintegy 170 ezer főt regisztráltak az agráriumban, addig 2013-ban már 202 ezret, ami ugyan némileg alacsonyabb a tavalyi évhez képest, mégis jelentős növekedésnek mondható.

Viszont míg a férfiak esetében az elmúlt négy évben mintegy 23 ezer fővel nőtt a mezőgazdaságban dolgozók létszáma, a nők esetében ez a szám még a 7 ezer főt sem érte el. A gazdaság egészét tekintve az összes foglalkoztatottnak több mint 45%-a nő, ugyanakkor a mezőgazdaságban csupán minden negyedik foglalkoztatott az. Ennek egyik oka lehet az is, hogy a nők csak regisztrálatlanul, kiegészítő tevékenységként, „másodállásban” végzik a mezőgazdasági munkát.

Mindent összevetve az agrárium egyre több munkavállalót képes eltartani. Míg 2009 második negyedében az összes foglalkoztatottnak

mindössze 4,5 %-a élt az agráriumból, mára ez az arány 5,1 %-ra emelkedett.

Jó úton haladunk tehát ahhoz, hogy az erősödő agrárágazat egyre több regisztrált munkavállalót alkalmazzon, hozzájárulva ezzel a gazdasági növekedéshez és az általános foglalkoztatottság emeléséhez.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Nehéz helyzetekben a magyar társadalom mindig vidéki gyökerekből táplálkozva, a falusi közösségek erejére támaszkodva tudott megújulni. A vidék nem csupán profitérdekeket kiszolgáló termelési tér, hanem társadalmi, kulturális és természeti értékek összessége.

Vidéki tájaink a természet és a társadalom harmonikus együttélésének sajátos, történetileg kialakult szinterei. E térségek egyrészt az ott élők számára biztosítják az életfeltételeket, másrészt az egész társadalom számára biztonságos élelmiszerellátást, jó környezetminőségi alapfeltételeket, természeti erőforrásokat és értékeket és pihenési lehetőséget kínálnak. A magyar vidék és az ott élők – ezen belül a vidéki nők – helyzete ezért nemcsak a falun élő honfitársaink gondja.

A vidék sikereinek és kudarcainak a társadalom minden tagja részese, ezért is nagy a felelősségünk abban, hogy a kormány által elfogadott, 2020-ig szóló Vidékstratégia, amely a sikerhez vezető utat kijelölte, megvalósulhasson.

Köszönöm, hogy meghallgattak.